

Lars Jesper Benzelstierna, Sveriges och Söderköpings förste fotograf (1808-1880)

På hemväg från tjänstgöring i bl. a. främlingslegionen passerade den svenske löjtnanten Benzelstierna Paris när den för tiden sensationella fotokonsten just hade presenterats för allmänheten. Året var 1839 och uppfinnaren var fransmannen och teatermålaren Louis Jacques Mandé Daguerre. Genom en mellanhand fick Benzelstierna metoden förevisad och nödvändig utrustning med sig till Sverige och blev på så sätt Sveriges förste fotograf eller "Daguerreotypist", som yrket kom att

Daguerre

kallas efter upphovsmannen. Metoden kallades alltså daguerreotypi.

Benzelstiernas affärsidé blev att mot inträdesavgift förevisa den nya och för samtiden häpnadsväckande medietekniken. Den var en nästan obegriplig nyhet för 1840-talets människor. Benzeltiernas affärsutsikter var således lysande. Redan under våren 1841 hade han betat av stockholmsområdet och begav sig på resa söderut.

Redan i juni inledde han sin verksamhet i Östergötland, där det första etappmålet blev Norrköping. Han lär ha stannat där i tre veckor. Sedan bar det av mot Söderköping, troligen med båt på den tämligen nya kanalen (färdig 1832). Här fanns motiv vid Brunnen och Ramunderberget. Endast stillastående föremål var ju tänkbara, eftersom exponeringstiden rörde sig om någon halvtimme. Oftast hyrde han in sig hos någon känd ortsbo, som kunde ta upp inträdesavgiften, varpå metoden förevisades på övervåningen med kameran riktad ut genom ett fönster. Här stannade han bara några dagar i juli 1841.

Alla dagar under marknaden

Samt om söndag för sista gången, förevisas uti Konditor Öhmans hus, 1 tr upp, Experimenter med Daguerrotypen på följande timmar, neml förmiddagarne kl. half 11 och kl. 12, samt eftermiddagarne kl. half 4 och kl. 5, Entréen betalas med 24 sk. B:ko, samt hälften för basrn. - Exposition af en samling vuer, af såväl hjufvudstaden, som Norrköping, tagne med Daguerrotypen, är åfven ordnad, och förevisas, jemte en vacker Camera-Clara, alla dagar från kl. 9 f. m. till kl. 7 eft. M., mot en afgift af 12 sk. B:ko. De, som öfvervara experimenterne med Daguerreotypen, erlägga ingen särskild afgift för åskådandet af expositionen.

NT 1841-07-07